

תוספת טרחה [כמבואר באות א'], אבל כשיש בכך תוספת טרחה, אסור. ולכן לא יאפה בראשון אלא כפי מה שצריך, ולא יותר, שהרי כל פת נוספת יש בה טרחה לעצמה.

ולדעת רבי שמעון בן אלעזר – גם כשיש בדבר תוספת טרחה, אם על ידי זה משביח מה שצריך להיום, **מותר**, ולכן מותר לאשה לאפות תנור מלא ככרות, אף על פי שאינה צריכה אלא לאחד, כי על ידי מילוי התנור, גם אותה פת שצריכה לה, תאפה יפה **ואמר רבא, הלכה כרבי שמעון בן אלעזר**.

בלא עירוב הוא וקמחו אסורים

כבר נתבאר, שמי שלא הניח עירובי תבשילין, אסור לו לבשל ולאפות מיום טוב לשבת. ונסתפקו בגמרא, האם דווקא הוא אסור לאפות ולבשל את שלו, אבל אחרים יכולים לאפות ולבשל את שלו [=הוא נאסר וקמחו לא נאסר]. או מאחר שלא הניח עירובי תבשילין, גם לאחרים אסור לאפות ולבשל את שלו [=הוא נאסר וקמחו נאסר]. ומסקנת הגמרא שגם אחרים אסורים לאפות ולבשל את שלו, ואם רוצה שיאפו ויבשלו משלו, צריך להקנות את שלו לאחרים, ורק אז יוכלו לאפות ולבשל אותו².

אפה מיום טוב לשבת בלא לערב

נתבאר שאסור לאפות ולבשל מיום טוב לשבת בלא עירוב, ונסתפקו בגמרא, מה דין כשעבר ואפה ובישל בלא עירובי תבשילין, **האם המאכל נאסר באכילה לשבת, או שהמאכל מותר**, אף על פי שנעשה באיסור. ולא נפשט ספק זה בגמרא.

^א שתנורים קטנים היו, ומדביקין פת בדפנות, ומתוך שהוא מלא מתמעט חללו, ואין מקום לחמימותו להתפשט, והפת נאפת יפה. [רש"י]

² ותימה הואיל וקמחו נאסר, מה מועיל הקנייה לאחרים, מי יכול לסלק האיסור שבו, כדי שיאכל הוא עצמו אחר שנאסר. ועוד קשה, כיון שהוא נאסר, מאיזה טעם יהא מותר שאחרים אופין (לשבת) בשבילו, וכי אחרים יכולים לעשות בשבילו מה שהוא עצמו אינו יכול לעשות בשביל עצמו. לכן **נראה לי כגירסא דהלכות גדולות**, אי אמרת הוא נאסר ואין קמחו נאסר, מצי לאקנויי קמחו לאחרים, ואז מועיל הקנין, ואי אמרת הוא נאסר וקמחו נאסר, לא מצי לאקנויי קמחו לאחרים, דהא לא מועיל הקנין. וגרגס במסקנה מינה **הוא נאסר ואין קמחו נאסר**. [תוס'].